

«Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Fransa Respublikası Hökuməti arasında gömrük hüquqpozmalarının qarşısının alınması, təhqiqatının aparılması, aşkar edilməsi və aradan qaldırılmasına dair qarşılıqlı inzibati yardım haqqında» Sazişin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. 2004-cü il yanvarın 22-də Paris şəhərində imzalanmış «Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Fransa Respublikası Hökuməti arasında gömrük hüquqpozmalarının qarşısının alınması, təhqiqatının aparılması, aşkar edilməsi və aradan qaldırılmasına dair qarşılıqlı inzibati yardım haqqında» Saziş təsdiq edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

İlham ƏLİYEV.

Bakı şəhəri, 19 mart 2004-cü il.

Nº 606-IIQ.

*«Azərbaycan» qəzetində dərc edilmişdir (31 mart 2004-cü il, № 74)
(«VneshExpertService» LLC).*

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc edilmişdir (31 mart 2004-cü il, № 3, maddə 135) («VneshExpertService» LLC).

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Fransa Respublikası Hökuməti arasında gömrük hüquqpozmalarının qarşısının alınması, təhqiqatının aparılması, aşkar edilməsi və aradan qaldırılmasına dair qarşılıqlı inzibati yardım haqqında Saziş

Bundan sonra «Tərəflər» adlandırılan Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Fransa Respublikası Hökuməti,

gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının iqtisadi, maliyyə, ictimai, mədəni və ticarət maraqlarına ziyan vurduğunu nəzərə alaraq,

müəyyən mallara tətbiq olunan nəzarət, məhdudiyət və ya qadağan tədbirlərinin düzgün tətbiq edilməsinin və gömrük rüsumlarının, idxal və ixrac vergilərinin dəqiq toplanmasının təmin edilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq,

gömrük qanunvericiliyinin pozulmasına qarşı mübarizənin, onların gömrük idarələri arasında sıx əməkdaşlıq yolu ilə daha səmərəli olacağına inanaraq,

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı 1988-ci il 20 dekabr tarixli Konvensiyasını və onun Əlavəsini nəzərə alaraq,

Gömrük Əməkdaşlıq Şurasının Qarşılıqlı inzibati yardım haqqında 1953-cü il 5 dekabr tarixli Tövsiyəsini nəzərə alaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Tərəflər

Maddə 1

Bu Sazişin məqsədləri üçün:

1. «gömrük qanunvericiliyi» — hər iki Tərəfin gömrük idarələrinin aşağıdakılarla əlaqədar tətbiq etməyə məsul olduğu hüquqi müddəalar və qaydalar:
  - malların idxalı, ixracı və tranzit zamanı bu müddəalar gömrük rüsumlarına və ya hər hansı digər rüsum və ya vergi, yaxud qadağan, məhdudiyət və ya nəzarət tədbirlərinə aid olduqda;
  - Tərəflərin gömrük əraziləri arasında və ya bu Tərəflərdən hər hansı biri ilə digər gömrük ərazisi arasında narkotik vasitələr kimi təsnif olunan zərərli maddələr və ya bitkilərlə bağlı gömrük hüquqpozmasının və ya qanunvericiliyinin pozulmasından meydana çıxan vəsaitlərə dair maliyyə əməliyyatları;
2. «gömrük idarəsi» — Azərbaycan Respublikasında Dövlət Gömrük Komitəsi və Fransa Respublikasında Gömrük və Vasitəli Vergilər Baş Direktorluğu;
3. «gömrük hüquqpozmaları» — gömrük qanunvericiliyinin hər hansı şəkildə pozulması, yaxud pozulmasına yönəldilmiş hər hansı cəhd;
4. «şəxs» — hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxs;
5. «narkotik vasitələr və psixotrop maddələr» — Birləşmiş Millətlər Təşkilatının narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı 1988-ci il 20 dekabr tarixli Konvensiyasında müəyyən olunmuş məhsullar və maddələr;

6. «narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz istehsalında dəfələrlə istifadə olunan maddələr» — Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 20 dekabr 1988-ci il Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı Konvensiyasına Əlavəyə daxil edilmiş maddələr;

7. «ərazi» və ya «gömrük ərazisi» — Azərbaycan Respublikası üçün Gömrük Məcəlləsinin 3-cü maddəsində müəyyən olunmuş gömrük ərazisi;

Fransa Respublikası üçün Gömrük Məcəlləsinin 1-ci maddəsində müəyyən olunmuş gömrük ərazisi;

8. «nəzarətli göndəriş» — hər iki Tərəfin gömrük idarələrinin öz milli qanunvericiliklərinə müvafiq olaraq, narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri, yaxud narkotik vasitələrin və ya psixotrop maddələrin qanunsuz istehsalında dəfələrlə istifadə olunan maddələri, bu məhsulların gətirilməsi, aparılması və ya sahibliyi ilə bağlı gömrük hüquqpozmalarını aşkar etmək və bu hüquqpozmaların törədilməsində iştirak edən şəxsləri müəyyən etmək məqsədilə, nəzarətdə saxladıqları və ya öz ərazilərindən keçməsinə icazə verdikləri əməliyyatlar deməkdir.

Sazişin fəaliyyət dairəsi

Maddə 2

Bu Sazişin fəaliyyət dairəsi hər iki Tərəfin gömrük ərazisini əhatə edir.

Maddə 3

1. Hər iki Tərəfin gömrük idarələri gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının qarşısının alınması, təhqiqatının aparılması, aşkar edilməsi və aradan qaldırılması məqsədilə bu Sazişin müəyyən etdiyi şərtlərə müvafiq olaraq, bir-birinə birbaşa yardım göstərəcəklər.

2. Yuxarıdakı bənddə göstərilən yardım bir Tərəfin gömrük idarəsi Tərəfindən gömrük rüsumları, vergiləri, cərimə və ya başqa məbləğlərin digər Tərəf adından yığılmasını nəzərdə tutmur.

3. Bir Tərəfin gömrük idarəsinin sorğusu əsasında, digər Tərəfin gömrük idarəsi, sorğu edən Tərəfin gömrük qanunvericiliyinin tətbiq edilməsinə dair göndərdiyi hər hansı bildiriş, qərar, müddəa və ya digər sənədlər barədə öz ərazisində yaşayan əlaqədar şəxslərə məlumat verəcəkdir.

4. Bu Saziş əsasında göstərilən yardım sorğu alan Tərəfin gömrük qanunvericiliyinə uyğun olaraq və bu Tərəfin gömrük idarəsinin səlahiyyətləri çərçivəsində həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 4

Hər iki Tərəfin gömrük idarələri bir-birinə aşağıdakı məlumatları verəcəklər:

1. öz təşəbbüsü ilə və ya sorğu əsasında və heç bir ləngitməyə yol vermədən aşağıdakılar barədə hər hansı mövcud məlumatı:

- a) təsdiq olunmuş və ya planlaşdırılmış və qanunsuz olan və ya qanunsuz kimi görünən qeyri-müntəzəm əməliyyatlar barədə;
- b) saxtakarlığın yeni vasitə və ya metodları barədə;
- c) qanunsuz dövryyənin obyektini kimi məlum olan malların kateqoriyaları barədə;
- ç) digər Tərəfin gömrük qanunvericiliyini pozmasında və ya poza biləcəyində şübhə doğuran şəxslər barədə;
- d) gömrük hüquqpozmalarının törədilməsi ilə mübarizədə öz səmərəliliyini təsdiq etmiş yeni metodlar barədə;
- e) digər Tərəfin gömrük qanunvericiliyinin pozulmasında istifadə olunduğu şübhə doğuran gəmilər, təyyarələr və ya digər nəqliyyat vasitələri barədə.

2. Yazılı sorğu əsasında və mümkün qədər tez bir zamanda:

a) Sorğu edən Tərəfin gömrük qanunvericiliyinə əsasən qanunsuz dövryyənin obyektini olan və ya ola biləcək, hər iki Tərəfin ərazisi arasındakı malların mübadiləsinə aid gömrük sənədlərindən çıxarışları, zəruri hallarda adı çəkilən sənədlərin lazımi qaydada təsdiq olunmuş və ya autentik surətləri formasında olan bütün məlumatları;

və ya

b) sorğu edən Tərəfin gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının aşkar edilməsində kömək edə bilən hər hansı məlumatı.

Belə sorğular aşağıdakıları əhatə etməlidir:

- sorğu edən orqanın adı və səlahiyyəti,
- həyata keçirilən işlərin mahiyyəti,
- sorğunun məqsədi və səbəbi,
- iştirak edən tərəflərin müəyyən edilməsi (fiziki şəxslərin adları, doğulduğu yer və tarix, hüquqi şəxslər üçün ictimai səbəb) və onların ünvanları (hüquqi şəxslərin qeydiyyatına alınmış ofisləri),
- nəzərdən keçirilən işin qısa təsviri və əlaqədar hüquqi məsələlər.

Yardımanın xüsusi halları

Maddə 5

Bir Tərəfin gömrük idarəsinin sorğusu əsasında digər Tərəfin gömrük idarəsi öz inzibati təcrübəsinə uyğun olaraq, aşağıdakılar üzərində xüsusi nəzarəti həyata keçirir:

1. sorğu edən Tərəfdə öz gömrük qanunvericiliyini pozan fəaliyyətlə məşğul olması şübhə doğuran və ya məlum olan şəxslərin hərəkəti, xüsusilə, öz ərazisinə daxil olması və ya onu tərk etməsi;

2. gömrük qanunvericiliyinin pozulmasında öz ərazisinə və ya ərazisindən dövriyyənin obyektini kimi sorğu edən Tərəfin bəyan etdiyi malların şübhəli keçirilməsi;
3. sorğu edən Tərəfin öz ərazisinə qanunsuz yolla idxal edilməsinin nəzərdə tutulduğunu hesab etməyə əsas verən qeyri-adi mal ehtiyatlarının saxlandığı yerlər;
4. sorğu edən Tərəfin öz ərazisində gömrük hüquqpozmalarının törədilməsində istifadə oluna biləcəyini hesab etməyə əsas verən avtomobillər, gəmilər, təyyarələr və ya digər nəqliyyat vasitələri;
5. narkotik vasitələr və psixotrop maddələr və ya narkotik vasitələr və ya psixotrop maddələrin qanunsuz istehsalında dəfələrlə istifadə olunan maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə dair əməliyyatlar.

Maddə 6

1. Tərəflərin qanunvericiliyi çərçivəsində hər iki Tərəfin gömrük idarələri narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və ya narkotik vasitələr və ya psixotrop maddələrin qanunsuz istehsalında dəfələrlə istifadə olunan maddələrin beynəlxalq nəzarətli göndərişləri çərçivəsində belə mallara dair gömrük hüquqpozmalarının aşkar edilməsi və həmin hüquqpozmaların törədilməsində iştirak edən şəxslərin müəyyən edilməsi məqsədilə lazımi qaydada əməkdaşlıq edəcəklər.
2. Nəzarətli göndərişlərdən istifadə olunması vaxtaşırı verilən qərarların obyektli olmalıdır.
3. Daşımalara nəzarət etmək şərti müəyyən olduğu təqdirdə, ümumi razılaşma əsasında qanunsuz daşımalar dayandırılmalı və yaxud bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən narkotik vasitələr və ya maddələr götürüldükdən və ya tam, yaxud qismən digər məhsullarla əvəz olunduqdan sonra, yoluna davam etməsinə icazə verilə bilər.

İstisnalar

Maddə 7

1. Sorğu alan Tərəf sorğunun yerinə yetirilməsinin onun suverenliyinə, təhlükəsizliyinə, ictimai asayişinə və ya digər mühüm maraqlarına zərər gətirəcəyini, yaxud ticarət, sənaye və ya peşə sirlərinin pozulmasına səbəb olacağını hesab edərsə, sorğunun yerinə yetirilməsindən imtina edə bilər.
2. Əgər yardım üçün sorğu edən Tərəfin gömrük idarəsi digər Tərəfin gömrük idarəsinin verə biləcəyi eyni qəbildən olan sorğunu yerinə yetirmək iqtidarında deyilsə o, öz sorğusunda bu faktı qeyd etməlidir. Belə halda, sorğu alan gömrük idarəsi görüləcək tədbirlərin gedişini müəyyən etməkdə azad olacaqdır.
3. Yardım göstərməkdən imtinaya dair səbəblər göstərməlidir.

Yardım göstərilməsi

Maddə 8

1. Hər iki Tərəfin ərazilərində gömrük hüquqpozmalarının təhqiqatının aparılması, aşkar edilməsi və aradan qaldırılmasına kömək məqsədilə, hər bir gömrük idarəsi öz səlahiyyətləri çərçivəsində və digər gömrük idarəsinin sorğusu əsasında təhqiqatlar aparacaq, şübhəli şəxsləri dindirəcək və şahidləri sorğu-sual edəcəkdir. Belə təhqiqatların nəticəsi barədə məlumatlar sorğu edən gömrük idarəsinə çatdırılacaqdır.
2. Sorğu alan Tərəfin gömrük idarəsi sorğu edən Tərəfin gömrük idarəsinin nümayəndələrinə təhqiqatlar zamanı iştirak etməyə icazə verə bilər. Belə təhqiqatlar sorğu alan Tərəfin tətbiq etdiyi qanuna müvafiq olaraq və yalnız həmin Tərəfin gömrük idarəsinin əməkdaşları tərəfindən həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 9

1. Hər iki Tərəfin gömrük idarələri gömrük hüquqpozmalarının qarşısının alınması, təhqiqatının aparılması, aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üzrə məsul olan əməkdaşların məlumat mübadiləsi məqsədilə şəxsi və birbaşa əlaqələr saxlamaları üçün tədbirlər görəcəklər.
2. Bu məqsəd üçün xüsusi təyin olunmuş əməkdaşların siyahısı digər Tərəfin gömrük idarəsinə bildiriləcəkdir.

Məlumatlar, sənədlər və ifadələr

Maddə 10

1. Bu Sazişə uyğun olaraq alınan məlumat, bildirişlər və digər sənədlər, onları təqdim etmiş gömrük idarəsindən əvvəlcədən yazılı icazə alınmadığı təqdirdə, yalnız burada müəyyən olunan məqsədlər üçün istifadə olunmalıdır.
2. Bir Tərəfin gömrük idarəsinə bu Sazişə uyğun olaraq, digər Tərəfin gömrük idarəsi tərəfindən təqdim olunmuş məlumatlar, bildirişlər və sənədlər məxfilik nöqtəyindən sorğu edən Tərəfin qanunu ilə eyni qəbildən olan milli mənşəli məlumata şamil edilən eyni müdafiəyə malik olacaqdır.
3. Məlumat üçün sorğuda bir neçə şəxs nəzərdə tutulursa, sorğu və ona hər hansı cavab, belə bir hal ortaya çıxdıqda, məhkəmədə yalnız ittiham olunan şəxsləri qeyd edən sənədlərin təqdim edilməsi məqsədilə, nəzərdə tutulan hər bir şəxs üçün ayrıca sənəddə veriləcəkdir.

Maddə 11

1. Hər iki Tərəfin gömrük idarələri öz protokollarında, hesabatlarında və ifadələrində, işlər və məhkəmə araşdırmaları zamanı bu Sazişin müddəalarına uyğun olaraq alınmış məlumatdan və ya təqdim olunmuş sənədlərdən dəlil kimi istifadə edə bilərlər.
2. Bu məlumatların və sənədlərin qüvvəsi sorğu edən Tərəfin tətbiq etdiyi milli qanunvericiliyə əsasən müəyyən olunacaqdır.

Maddə 12

1. Bir Tərəfin gömrük hüquqpozması ilə məşğul olan məhkəmə və ya səlahiyyətli orqanların sorğusu əsasında digər Tərəfin gömrük idarəsi öz əməkdaşlarına adı çəkilən məhkəmə və ya səlahiyyətli orqanlar qarşısında ekspert və ya şahid qismində çıxış etməyə icazə verə bilər. Bu əməkdaşlar öz vəzifələrini icra etmək məqsədilə və verilən səlahiyyət çərçivəsində aşkar etdikləri faktlar barədə ifadə verəcəklər.
2. Çıxış etmək üçün çağırışda əməkdaşın sorğu-sual ediləcəyi məsələ və səlahiyyəti xüsusi olaraq göstərilməlidir.
3. Ekspertlərin, şahidlərin və tərcüməçilərin səfər xərclərini və pul vəsaitlərini sorğu edən Tərəf ödəyəcəkdir.

Yekun müddəalar

Maddə 13

Hər bir Tərəf, 12-ci maddənin müddəalarına uyğun olaraq çəkilən xərclər istisna olmaqla, bu Sazişlə bağlı xərclərin əvəzinin ödənilməsi üçün bütün hüquqlardan imtina edəcəklər.

Maddə 14

1. Bu Sazişin həyata keçirilməsi üzrə müddəalar hər iki Tərəfin gömrük idarələri Tərəfindən razılaşma əsasında müəyyən olunacaqdır.
2. Bu Sazişin tətbiqi ilə bağlı məsələləri nəzərdən keçirmək məqsədilə hər iki Tərəfin gömrük idarələrinin nümayəndələrindən ibarət birgə Komissiya təsis olunacaqdır. Birgə Komissiya növbə ilə hər bir Tərəfin ərazisində, tələb olunduqda görüşəcəkdir.
3. Birgə Komissiya daxilində ortaya çıxan həll olunmamış mübahisələr diplomatik kanallar vasitəsilə həll olunacaqdır.

Maddə 15

1. Tərəflər bir-birini bu Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə xəbərdar edəcəklər və Saziş sonuncu xəbərdarlığın alındığı tarixdən sonrakı ikinci ayın birinci günündən etibarən qüvvəyə minəcəkdir.
2. Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır. Tərəflərdən hər biri istənilən vaxt digər Tərəfə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı bildiriş göndərməklə, onun qüvvəsini ləğv edə bilər və Saziş belə bildirişin alındığı tarixdən altı ay sonra qüvvədən düşəcəkdir.

Bu Saziş Paris şəhərində 2004-cü il yanvarın 22-də Azərbaycan və fransız dillərində imzalanmışdır, hər iki mətn eyni qüvvəyə malikdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Fransa Respublikası
Hökuməti adından
(imza)